

Irán

Utolsó frissítés dátuma: 2021.01.06.

Fertőzöttség állapota

Fertőzések száma

	Fertőzöttek száma	gyógyultak száma	halálesetek száma	súlyos állapotúak száma	elvégzett tesztek száma
január 06.	6,283	n.a.	82	4,780	54,217
összesen	1,261,903	1,040,521	55,830	-	7,939,633

Iránban a napi regisztrált új megbetegedések és halálozások számának csökkenése megállt, stagnál. A napi új esetszámok 6 ezer körül, a halálozások száma 100 körül mozog. Mindeközben fenntartják a tesztelés szintjét, ami meghaladja az 50 ezret.

Rouhani elnök szerint Iránnak gyorsabban sikerült megfékeznie a járvány harmadik hullámát, mint amire számítottak. Mazandaran tartományon belüli négy városon kívül az ország helyzete megfelelő a koronavírus terjedése szempontjából.

Az ország maga is erőfeszítéseket tesz COVID-19 vakcina kifejlesztésére – megkezdődött a 8 oltóanyag egyikének humán tesztelése, egyidejűleg az ország erőfeszítéseket tesz az oltások külföldről történő megvásárlására. A vakcina vásárlásához sikerült előzetes megállapodást kötni egy koreai bankkal a szükséges pénz átutalására (erre 200 millió eurót különítettek el).

Az államfő reményei szerint heteken belül tudnak oltóanyagot vásárolni és Iránba szállítani. Az oltás beadása ütemterv szerint fog történni, amely alapján az orvosi személyzetet és az idős embereket részesítik előnyben.

Irán a fertőzésveszély ellenére a gazdaság folyamatos működtetése mellett kötelezte el magát. Az iráni vezetés a lakosság felelősségtudatának további erősítésén dolgozik, különösképpen az egészségügyi protokoll betartatása, maszk viselése, szociális távolság megtartása, nagyobb tömegeket vonzó vallásos rendezvények, szükségtelen összejövetelek, utazások elkerülése, szabálysértők felelősségrevonása terén.

Irán által bevezetett beutazási korlátozások:

Az Egyesült Királyságba irányuló és onnan induló járatok felfüggesztését 2021. január 19-ig meghosszabbították. A brit szigetekről az elmúlt 3 hétben érkezett utasokat szűrik és 14 napig karanténban tartják. Egyelőre nem találtak új változatú esetet az országban.

A nemzetközi repülőtereken, különösen az európai országokból induló járatokat szigorúan ellenőrzik, alaposan vizsgálják az érkező utasok klinikai tüneteit.

Minden beutazó esetében kötelező a SARS-COV-2-re vonatkozó negatív eredményű PCR teszt (az utazást megelőző 96 órán belül) és az angol nyelvű egészségügyi állapotot igazoló nyilatkozat bemutatása, mely gyakorlatot a **diplomáciai és konzuli képviseletek**, illetve **nemzetközi szervezetek tagjaira** is kiterjesztették az ország határainak átlépésekor (belépés/kilépés).

Irán továbbra is csak üzleti és gyógykezelési célú vízumokat ad ki, a turisztikai vízumok kiadása továbbra sem lehetséges.

A következő nemzetközi légitársaságok járatai repülnek Teheránt:

Qatar Airlines, Emirates, THY, Iraqi Airways, Dubai Airlines, Salam Air, Aeroflot Airlines, Armenia Airways. Emellett az Iran Air működtet európai járatokat, a Mahan Airlines járatai szintén működnek a relációban.

Az iráni szabályozás szerint fehér (az előző két hétben a napi megbetegedések száma 100 ezer lakosra vetítve kevesebb mint 1), sárga (az előző két hétben a napi megbetegedések száma 100 ezer lakosra vetítve 1 és 3 közé esik) és piros (az előző két hétben a napi megbetegedések száma 100 ezer lakosra vetítve több, mint 3) zónákra vannak osztva a tartományok, azok veszélyessége szerint.

Jelenleg a következő tartományi fővárosok esnek a sárga zónába: Alborz, Hormozgan, Tehran, Isfahan, Qom, East Azerbaijan, South Khorasan, Semnan, Lorestan, Khuzestan, Kermanshah, Bushehr, Zanjan, Ilam, Chaharmahal, Bakhtiari, West Azerbaijan, Markazi, Kerman, Hamedan, Yazd Ardabil, Fars, Golestan, Guilan, Kohgiluyeh és Boyer-Ahmad, North Khorasan, Qazvin, Khorasan Razavi, Sistan és Baluchestan és Kurdistan.

Piros zónába esők: Mazandaran.

Korlátozások és azok (tervezett) feloldási üteme

Lakossági korlátozások: Teheránban meghosszabbították az egyetemek, iskolák zárva tartását és nem kerül sor a pénteki imákra. Büntetést szabnak ki azokra, akik nem viselnek arcmaszkot és felelőtlen magatartásukkal veszélyeztetik mások egészségét. Azokra, akiknek tesztje pozitív és mégis tudatosan veszélyeztetik a többiek egészségét a büntetési tétel 2 millió IRR. Továbbra is érvényben van az este kilenc és reggel négy óra közötti kijárási tilalom.

Gazdasági korlátozások: A korábban a fővárosban bevezetett szigorító rendelkezéseket a járványügyi helyzet miatt további két héttel meghosszabbították. Az oktatási intézmények, kávézók, teázók, mozik, színházak, fodrászatok, szépségszalonok, sport klubok, múzeumok, fogadótermek továbbra is zárva tartanak. Az intézkedések tartományi szinten eltérőek lehetnek.

Áruforgalmi, kereskedelmi korlátozások: Az iráni Trade Promotion Organization jelentése szerint a háromrétegű maszkok exportja tilos, csak az N95-ös maszkok exportálhatóak. Ugyancsak tiltott az ipari oxigén előállítását szolgáló berendezések, a molekuláris érzékelők (molecular detection kit), a maszkok előállításához szükséges nyersanyagok, egészségügyi kesztyűk és fertőtlenítők exportja. Az egyéb COVID-19 elleni küzdelemben használatos eszközök esetében termelési felesleg esetén egyedi exportengedély kérhető.

Logisztika és szállítmányozás állapota

A légi szállítmányozás iráni részről nem ütközik a koronavírusos kapcsolatos akadályokba, az utasszállítás terén a nemzetközi légitársaságok többsége egyelőre nem indította újra járatait, jelenleg a Qatar és az Emirates repül Teheránba, illetve az Iran Air repül európai célállomásokra.

Jelenleg a következő kereskedelmi áruforgalmi határátkelőhelyek vannak nyitva (december 8-i állapot)

- Irak: Shalamcheh, Siran Band Baneh, Bashmogh-Marivan, Khosravi, Parviz Khan, Tamarchin, Mehran, Soumar(csak szerdánként és vasárnaponként), Chazabeh
- Omán: légi áruszállítás engedélyezett, tengeri szállítás kizárólag a Bandar Abbas – Qaboos útvonalon. Fából készült hajók nem szállíthatnak árut.
- Kuvait: légi áruszállítás engedélyezett, tengeren csak fémből készült hajók, és hűtőrendszerrel felszerelt hajók szállíthatnak árut
- Katar: légi áruszállítás engedélyezett, tengeren csak fémből készült hajók, és hűtőrendszerrel felszerelt hajók szállíthatnak árut
- UAE: légi áruszállítás engedélyezett, tengeren csak fémből készült hajók, és hűtőrendszerrel felszerelt hajók szállíthatnak árut
- Türkmenisztán: áruforgalom a Sarakhs határhídon, Lotfabad határátkelőn, és Incheh Borun (csak export) határátkelő vasúti részén engedélyezett.
- Azerbajdzsán: áruforgalom a határátkelőn, tengeri szállítás és Astara állomáson keresztül a vasúti szállítás engedélyezett
- Örményország: Nurduz határátkelőn áruforgalom engedélyezett.
- Kazahsztán: tengeri áruszállítás Aktau, légi Almaty, egészségügyi vizsgálatot követően
- Oroszország: tengeri szállítás engedélyezett. Asztrahánnyal és Mahacska átkelőn áruszállítás kizárólag tranzitáru számára engedélyezett.
- Afganisztán: Dogaroun, Mahiroud, Milak, Gamshad átkelőn az áruszállítás engedélyezett
- Pakisztán: Kuhak, Pishin, Rimdan, Jalegh, Mirjaveh határátkelőn az áruszállítás engedélyezett
- Törökország: az áruforgalom minden közúti és vasúti határátkelőn engedélyezett. A légi áruszállítás engedélyezett.

Gazdasági kilátások

Az IMF 5%-os GDP csökkenést jelez előre, amely csökkenés nem kizárólag a koronavírus miatti állapotoknak köszönhető.

Íránban hivatalos becslések egyelőre nem láttak napvilágot, de az iráni gazdaságot sújtó tényezőknek (szankciók, olajáresés, olajkereslet-csökkenés, pénzügyi korlátozások) köszönhetően az iráni gazdaság súlyos problémákkal küzd. Az infláció közel 40% körüli, a nemzeti valuta pedig fokozatosan veszít értékéből (az utóbbi 10 hónap alatt majd 80%-ot). Az importot akadályozza, hogy az ország nem jut valutabevételhez.

Kiemelt ágazatok helyzete:

Olaj- és gázszektor: hagyományosan az iráni gazdaság meghatározó bevételi forrása. Jelenleg a szankciók és az alacsony olajár miatt exportproblémákkal küzd, ám a hazai igényeket kielégítő termelés zavartalan. A nemzetközi beruházások ugyan nem jellemzőek, de Irán mind a South pars gázmező, mind az olajkitermelő állomások fejlesztésére kiemelt figyelmet fordít. A koronavírus-helyzet változásával várhatóan növekszik majd a kereslet, és Irán az eddigiekhez hasonlóan megpróbál majd a szankciók kijátszására törekedni, és minél több szénhidrogént

exportálni. Egyelőre a fokozott amerikai szankciós figyelem miatt az ország olajexportja minimálisra csökkent.

Vegyipar: A szankciók miatt az olajtermékeket feldolgozó vegyipar kiemelten hangsúlyos szerepet játszik az elmúlt időszakban az iráni gazdaságban. A vegyipari vállalkozások termékei könnyebben értékesíthetők, mint a nyersolaj, és a nemzetközi áruforgalomban is nehezebben követhetők. Az USA a vegyipari exportra is szankciókat vetett ki, és Irán több nagy vevőjét is OFAC listára helyezte.

Magyar szempontból kiemelten fontos a vízkezelés helyzete.

Gazdasági válságkezelő intézkedések

- Szigorú exportszabályok és adminisztrációs terhek enyhítése az iráni cégek számára (hivatalos kommunikáció szerint elsősorban orvosi és egészségügyi eszközök és a vírusvédekezéshez szükséges árucikkek terén, de várhatóan szélesebb körben)
- Külföldi tőke és befektetések ösztönzése (legalábbis kommunikációs téren)

Exportpiaci lehetőségek magyar cégek számára

Gabonaexport – az orosz, a brazil és az ukrán gabonaexport a koronavírus miatt meggyengült, az iráni cégek alternatív beszállítókat keresnek. Az iráni igény elsősorban nem minőség-, hanem ár-érzékeny.

Magas minőségű alkatrészek: a szankciók miatt az amerikai piacon érdekelt cégek nem szállítanak Iránba.

Vízipari technológiák, szolgáltatások exportja: a víz kérdése kiemelten fontos, várhatóan a krízishelyzetet követően kiemelt figyelmet kap majd.

Az iráni vállalkozások nem nyitottak online B2B-k szervezésére.

Iránban nincsenek valójában elérhető nemzetközi tenderek.